Zaaknummer: Z24 - 278058 Document: IN/24 - 621528 Kennisgeving (inkomend)

GEMEENTE VUGHT
Zaak:

15 MEI 2024

ontv.:
Post in nr.:

Vught, 15 mei 2024.

Aan de gemeenteraad van Vught,
Postbus 10100
5260 GA Vught

Betreft: verzoek subsidiering project Iedereen kan meedoen 2.0

Geachte dames en heren raadsleden,

Bijgaand treft u aan een projectplan voor het project "Iedereen kan meedoen 2.0" . Dit project beoogt sport en bewegen mogelijk te maken voor mensen met een beperking.

Genoemd project is een voortzetting van " Iedereen kan meedoen", (eerste versie), dat werd gesubsidieerd via het lokale sportakkoord Vught. Deze subsidie liep in 2023 af en verdere financiële support was niet mogelijk. De organisatie van het lokale sportakkoord heeft gekozen voor een andere insteek v.w.b. de ondersteuning van Vughtse sportverenigingen. De nieuwe "versie" van het sportakkoord voorziet nl. in een advies structuur waar verenigingen een beroep op kunnen doen voor vragen of problemen m.b.t. inzet van vrijwilligers, trainingsmethodieken, organisatieproblemen e.d.

Hoewel deze aanpak zeker kan voorzien in de behoefte van sportverenigingen, is het bijzonder jammer te moeten constateren dat projecten met een doelgroep gericht aanbod grotendeels zonder financiële ondersteuning vanuit het oorspronkelijke sportakkoord zullen moeten functioneren. De ervaringen waren destijds bijzonder positief te noemen en deelnemers vanuit Reinier van Arkel zijn bv. nu nog "ongesubsidieerd" aktief bij JCV. Hun aanwezigheid zal door de verandering in structuur van het nieuwe sportakkoord mogelijk moeten worden afgebouwd.

Vandaar dat wij u verzoeken de voortzetting van het project "Iedereen kan meedoen 2.0" te willen subsidiëren. Het doelgroep gerichte aanbod wordt in de versie 2.0 verbreed door de begeleiding van deelnemers zelf en hun mantelzorgers. Daarnaast zullen aktiviteiten op locatie bij (zorg) instellingen worden georganiseerd en zal aan de opbouw van een netwerk bij instellingen en organisaties t.b.v. de instroom van individuele deelnemers nadrukkelijk aandacht worden gegeven. Dit alles leest u in bijgevoegd projectplan 2.0.

Bijzonder is verder nog dat zal worden samengewerkt met SE Experience, een bedrijf dat is gericht op de organisatie van clinics en trainingen voor uiteenlopende doelgroepen op allerlei niveaus. Via genoemd bedrijf worden ervaren trainers ingezet die kunnen beschikken over aangepast materiaal, waardoor bv. mensen die zijn gebonden aan een rolstoel of rollator deel kunnen nemen aan de sportieve aktiviteiten. Maatschappelijk ondernemen heeft prioriteit in de bedrijfsvoering van deze

onderneming. Overigens wordt ook in het nieuwe sportakkoord uitgesproken dat men zijn doelstellingen wil bereiken door uiteenlopende aanbieders te mobiliseren. Brancheorganisaties en ondernemers in de sport worden daarbij uitdrukkelijk genoemd. Deze verbinding krijgt in project 2.0 in Vught in zekere zin al vorm.

Zowel in de "Startnotitie Speel-, beweeg en sportbeleid van de gemeente Vught" (december 2022), als in de "Lokale Inclusie Agenda" (2021) wordt als doelstelling geformuleerd dat mensen met een beperking of handicap o.a. door sport of beweging mee moeten kunnen doen in de samenleving. In project 2.0 krijgt dit duidelijk vorm. Al met al zijn wij van mening dat project "Iedereen kan meedoen 2.0" door genoemde aktiviteiten een veelbelovend aanbod kan realiseren. Zoals gezegd met aktieve aandacht voor de zorgomgeving van de deelnemers. Subsidiering is daar echter dringend bij nodig en wij verzoeken u dan ook nogmaals positief op onze aanvraag te reageren (een begroting is in het projectplan opgenomen).

Met vriendelijke groeten

SE experience,
P. van der Schoot,
Directeur.

P.v.d Schoot

Coördinator wijkpunt
Schoonveld/ JCV,
R. Vorstenbosch.

Correspondentieadres:
Van der Elsenstraat 11,
5262 SB Vught.

Zaaknummer: Z24 - 278058 Document: N/24 - 621528 Kennisgeving (inkomend)

PROJECTPLAN

IEDEREEN KAN MEEDOEN 2.0

* SE Experience, Vught
* Wijkpunt Schoonveld, Vught
  Tafeltennisvereniging JCV, Vught

VUGHT, 6 MEI 2024.

I N H O U D :

PAGINA :

1. Inhoud 1
2. Maatschappelijke context 1
3. Situatie in Vught 2
4. Doelstelling 3
5. Partners en samenwerking 3
6. Werkwijze 4
7. Mantelzorgers 4
8. Doelgroep 5
9. Relatie tot het bestaande aanbod 5
10. Begroting 6

Bijlage: Wat voor effect heeft tafeltennis op je gezondheid ?

IEDEREEN KAN MEEDOEN 2.0
Sport en bewegen voor mensen met een beperking

1. Inleiding:

Bewegen is goed voor lichaam en geest. Het houdt het lichaam fitter en gezonder. Hoe dat precies werkt en in welke mate is nog grotendeels onbekend. Er wordt veel onderzoek naar gedaan. Maar dat bewegen kan helpen om verergering van fysieke en psychische klachten uit te stellen staat vast. Vandaar dan ook dat ziektekostenverzekeraars, uit oogpunt van preventie op het gebied van volksgezondheid, mensen aanmoedigen te bewegen en te sporten. En daar zelfs een financiële incentive aan verbinden. Bovendien wordt preventie, w.o. sport en bewegen, ook in het (landelijke en lokale) overheidsbeleid gezien als een effectieve mogelijkheid de toenemende kosten voor de volksgezondheid te beperken.

Door het Landelijk Sportakkoord wordt bovenstaande ontwikkeling gestimuleerd door partijen op lokaal niveau te bewegen in onderlinge samenwerking hun sport- en beweeg ambities te bereiken. In Vught leidde een en ander tot de organisatie van een aantal projecten die werden georganiseerd door diverse sportverenigingen, w.o. het project "iedereen kan meedoen" (verder aangeduid als 1.0). Dit project beoogde sport- en bewegen voor mensen met een beperking mogelijk te maken en daarbij hun mantelzorgers (of andere begeleiders) te betrekken.

Het Landelijk Sportakkoord I is inmiddels " opgevolgd" door een tweede cyclus. Maar de ervaringen uit het project "Iedereen kan meedoen" (1.0) hebben geleid tot een aanpak, die naast de prioriteit voor sport en bewegen nog meer is afgestemd op de zorgomgeving van de deelnemers. Wij zijn van mening dat het plan versie 2.0 door de relatie tussen beide prioriteiten (deelnemers en hun (mantelzorgers) een breder draagvlak in de Vughtse samenleving kan bewerkstelligen. Zeker ook gezien de outreachende werkwijze waarover meer in dit plan. Langs deze weg verzoeken wij u dan ook subsidie toe te kennen voor het project " Iedereen kan meedoen 2.0".

2. Maatschappelijke context:

De decentralisatie trein is vorige eeuw gaan rijden. Het welzijnsbeleid was een van de eerste taken die gemeenten toegeschoven kregen. De coalitie akkoorden van gemeenten hielden bewoners voor dat het op lokaal niveau anders zou gaan. Weg van de loketten, weg van de alwetende overheid. En daarvoor in de plaats zou de participatie samenleving ontstaan. Maar het werd al snel duidelijk dat gemeenten op een weerbarstige werkelijkheid waren gestuit. Armoede, eenzaamheid en problematische schulden werden manifest.

Daarnaast werd langzamerhand de marktwerking in de (gezondheids)zorg zichtbaar. De effecten daarvan zijn te merken tot op de dag van vandaag. En wel doordat de ongelijkheid in toegang tot de gezondheidszorg onmiskenbaar is toegenomen. Dat heeft te maken met het hoge eigen risico, met hogere eigen bijdragen en met het feit dat een deel van de zorg niet meer publiek wordt aangeboden, door bv. sluiting van (verzorging)tehuizen. Ook blijkt dat er op een

aantal gebieden grote verschillen zijn in zorggebruik; lage inkomens gaan minder vaak naar de tandarts, naar de fysiotherapeut en naar de specialist.
Deze ontwikkelingen zorgen voor een essentiële bijdrage aan het gegeven dat groepen burgers de aansluiting met de samenleving aan het verliezen zijn, of inmiddels al verloren hebben. De participatie samenleving lijkt daardoor op een schip met averij dat de dichtstbijzijnde haven nog lang niet heeft bereikt.

Bovengenoemde ontwikkelingen wegen extra zwaar voor mensen met een beperking en hun verzorgers. Zij hebben naast boven omschreven turbulentie nog te maken met extra problemen en drempels. Toch kunnen relatief eenvoudige interventies een deel van de problematiek, sociaal isolement of verwijdering verminderen. Ontmoeting met anderen in lokale wijkcentra en in het verenigingsleven kan daaraan een positieve impuls geven en sport en beweging eveneens, terwijl door dit laatste bovendien het beroep op de gezondheidszorg wordt verminderd.

3. Situatie in Vught:

In de gemeente Vught zijn een negental wijkpunten actief. In de tweede versie van het project (2.0) speelt m.n. het wijkpunt Schoonveld een essentiële rol. Dit wijkpunt is, zoals bekend, de thuisbasis van tafeltennis vereniging JCV, initiatiefnemer van- en partner in het project 1.0. Dit op grond van het feit dat het (toenmalige) bestuur van JCV haar accommodatie beschikbaar heeft gesteld, met als doelstelling mensen met een beperking in staat te stellen fysiek en mentaal zo "fit" mogelijk te worden en zo beter in de samenleving te kunnen participeren.

In de nieuwe organisatie van het landelijk sportakkoord hebben de participanten ervoor gekozen om i.p.v. een doelgroep gerichte aanpak (zoals in het project 1.0 het geval was) nu een advies/ondersteuningsstructuur op te zetten voor Vughtse sportverenigingen (t.b.v. communicatie, vrijwilligersbeleid, trainingsmethodieken, e.d.). Deze structuur kan zeker in de behoefte van de lokale verenigingen beantwoorden. Maar bovengenoemde doelgroep gerichte aanpak is daarmee grotendeels verdwenen. Dat zou jammer zijn, want de ervaring met het project 1.0 heeft geleerd dat de koppeling sport en bewegen enerzijds, en anderzijds specifiek aanbod voor mantelzorgers e.a. zeer de moeite waard is om verder te worden ontwikkeld (zoals verder in dit plan is omschreven)

En bovendien heeft het verdwijnen van de doelgroepgerichte aanpak consequenties voor de nu nog "informeel" actieve groepen (w.o. deelnemers vanuit Reinier van Arkel), die ondanks formele beëindiging van project 1.0 nog steeds bij JCV actief zijn. Hun aanwezigheid zal helaas moeten worden afgebouwd. Om dit te voorkomen is subsidie voor een vernieuwde en verbrede projectaanpak (2.0) voor Vughtenaren met een beperking en hun mantelzorgers of begeleiders bijzonder gewenst, zodat de mogelijkheid blijft bestaan zoveel mogelijk "mee te doen" aan de Vughtse samenleving.

4. Doelstelling:

De oorspronkelijke doelstelling uit 2022 (project 1.0) luidde als volgt, heeft niets aan actualiteit ingeboet en kan daarom nog steeds als volgt worden omschreven:

"Het project draagt bij aan de totstandkoming van inclusieve sport- en bewegingsmogelijkheden in Vught en biedt daartoe concrete begeleide mogelijkheden in geval van motorische, verstandelijke en sociaal psychologische beperkingen van deelnemers. Het project beoogt sociaal isolement tegen te gaan en een optimale maatschappelijke participatie te bewerkstelligen, rekening houdend met persoonlijke omstandigheden van deelnemers."

In de "Startnotitie Speel-, beweeg en sportbeleid van de gemeente Vught" (December 2022) wordt daarnaast t.a.v. de koppeling met andere beleidsdomeinen verwezen naar de Lokale Inclusie Agenda (2021).Daarin wordt als doelstelling geformuleerd dat mensen met een beperking of handicap door te bewegen en te sporten mee moeten kunnen doen in de samenleving. Toekenning van de gevraagde subsidie voor project 2.0 zal daaraan zeker een bijdrage leveren.

5. Partners en samenwerking:

In het project 2.0 participeren JCV en SE experience. De activiteiten rond sport en bewegen worden uitgevoerd onder auspicien van SE experience. En het aanbod voor mantelzorgers e.a. wordt georganiseerd in het wijkpunt onder verantwoordelijkheid van de coordinator wijkpunt bij JCV. Daarnaast zal nauw worden samengewerkt met het Helvoirthuis zodat ook hier, al dan niet specifiek of in afwisseling met het wijkpunt de activiteiten van het project 2.0 vorm kunnen krijgen. De gesprekken hierover zijn inmiddels gestart.

De bovengenoemde partners zijn bekend maar SE Experience verdient enige introductie. SE Experience is een jong bedrijf dat zich bezig houdt met de organisatie van clinics en trainingen op alle niveau's en voor uiteenlopende doelgroepen. Ongeacht leeftijd en eventuele handicap of beperking en door ervaren trainers. Eventueel in aangepaste vorm en met aangepast materiaal dat vaak in bruikleen ter beschikking wordt gesteld. Maatschappelijk ondernemen is een belangrijke prioriteit in de bedrijfsvoering. SE Experience is inmiddels bij wijze van experiment betrokken geweest bij de trainingen voor mensen vanuit Reinier van Arkel, Huize Theresia en Cello.

De participatie van SE Experience aan het project biedt dan ook inzet van ervaren en gemotiveerde trainers enerzijds en de beschikbaarheid van specifiek afgestemde sport hulpmiddelen anderzijds. Met name het zgn. schuiftafeltennis is geschikt voor mensen met uiteenlopende beperkingen, zelfs wanneer men is gebonden aan een rolstoel of rollator. Deze vorm van sport en bewegen gaat binnen het tafeltennis een steeds grotere rol spelen, mede door de ondersteuning van de NTTB, die hiervoor sinds kort een afzonderlijke competitie heeft georganiseerd.

JCV was, zoals eerder opgemerkt, initiatiefnemer en partner in het project 1.0. In deze periode was sprake van een behoorlijke instroom van deelnemers. Ondanks het feit dat het een van de oorspronkelijke projectpartners zich moest terugtrekken en er vervolgens een "personeelstekort" optrad, zijn 21 deelnemers aktief geweest (waarvan enkelen tot op de dag van vandaag nog steeds "informeel" tijdens de open inloop van het wijkpunt tafeltennissen).

6. Werkwijze project 2.0:

Het project voorziet in het bieden van de mogelijkheid tot begeleid bewegen en sporten voor mensen met een beperking. Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat (schuif)tafeltennis een uitermate geschikte sport is voor bv. mensen met een vorm van dementie (zie bijlage 1). Inmiddels zijn vele publicaties verschenen die, na onderzoek, deze uitspraak bevestigen.
Het bovengenoemde, inmiddels gestopte, project 1.0 heeft zeker relevante ervaring opgeleverd in de aanpak van sport voor mensen met een beperking.

Die ervaring heeft daarnaast geleerd dat werving van individuele deelnemers via de geijkte kanalen (Klaverblad, NOVO3, etc.) weinig respons oplevert. Wat wel duidelijk werd is dat (zorg)instellingen belangstelling toonden voor het aanbod van project 1.0. Dit is aanleiding geweest om, de afgelopen maanden, bij wijze van experiment aktiviteiten te organiseren bij Vughterstede, Reinier van Arkel en Cello. Een en ander is zonder meer succesvol geweest en is door een behoorlijk aantal cliënten van deze instellingen bijgewoond.

Project 2.0 wil dan ook op deze voet verder gaan. De bedoeling is in overleg met de instellingen periodiek te komen tot aangepaste tafeltennis aktiviteiten op locatie bij de instelling. De eerste contacten daarvoor zijn inmiddels gelegd. Dit wil echter niet zeggen dat de deelname van individuele deelnemers in het wijkpunt, maar ook in het Helvoirthuis wordt verminderd of gestopt. Dit blijft in project 2.0 een belangrijke doelgroep. De werving van deze deelnemers zal echter niet meer uitsluitend via bovengenoemde lokale kanalen gaan verlopen. Project 2.0 streeft ernaar om een netwerk van organisaties op te zetten waarmee op basis van regelmatig contact zal worden gekeken of en zo ja welke individuele cliënten in aanmerking willen/kunnen komen om in het wijkpunt wekelijks te sporten. Hierover is inmiddels gesproken met Wegwijs en Farent Vught. Door deze aanpak en die op lokatie op een outreachende manier te benaderen zal een voldoende aantal individuele deelnemers en/of participanten bij intramurale voorzieningen mogelijk moeten zijn.

7. Mantelzorgers:

De betrokkenheid van mantelzorgers is essentieel voor het functioneren van de deelnemers aan het project. Vandaar dat ook aan hen aandacht zal worden besteed en wel door in het wijkpunt Schoonveld en/of Helvoirthuis periodiek "koffiemomenten" of een clinic te organiseren of als daar vraag naar is een thema bijeenkomst over de effekten van sport en bewegen in relatie tot bepaalde beperkingen. Daarnaast kan worden verwezen naar (informatie)bijeenkomsten die door andere Vughtse organisaties worden georganiseerd. (of wellicht kunnen dergelijke bijeenkomsten in de accomodaties van de samenwerkende partners plaatsvinden.)

Overbelasting van mantelzorgers is een groot probleem. Contact met anderen die in vergelijkbare situaties verkeren kan positief werken als lotgenotencontact. Mogelijk kan het project daaraan een bijdrage leveren. De organisatie van deze activiteiten passen in het recente "Advies voor meer ontmoeten in wijk-en dorpspunten in de gemeente Vught" dat op 5 maart 2024 officieel verscheen (het wijkpunt Schoonveld was bij de totstandkoming betrokken).

8. Doelgroep:

De doelgroep van het project kan kortweg worden omschreven als inwoners van Vught die te maken hebben met motorische, verstandelijke, of psychosociale beperkingen, die op georganiseerde wijze willen bewegen of sporten om hun gezondheid te behouden of te verbeteren en daardoor beter in staat kunnen zijn te participeren in de samenleving.

Meer specifiek kan de doelgroep als volgt worden omschreven:

- Motorische beperking : als gevolg van ongeluk, ziekte of aangeboren afwijking
- Verstandelijke beperking: w.o. mensen met een dementieprobleem of niet aangeboren hersenletsel
- Psychosociale problemen: w.o. armoede, eenzaamheid, etc.

Daarnaast zal aandacht worden gegeven aan mantelzorgers van personen uit bovengenoemde doelgroep, via activiteiten in wijkpunt Schoonveld en/of Helvoirthuis.

9. Relatie tot het bestaande aanbod:

Sport en spel is voor eenieder gezondheid bevorderend en kan zorgen voor een minder groot beroep op de gezondheidszorg. Dat geldt ook voor mensen met een beperking (ook al wonen zij in een (zorg)instelling). (Eerstelijns) gezondheids instellingen zouden daarvan kunnen profiteren maar of en in hoeverre dit het geval is, is zonder onderzoek moeilijk is te bepalen. Sport en ontmoeting zijn "congruent" en in dat opzicht zeker participatie bevorderend. Hier geldt weer dat de vraag of en in hoeverre mensen met een beperking daarvan concreet kunnen profiteren afhankelijk is van allerlei drempels; denk alleen al aan bv. fysieke toegankelijkheid. Daarom is de relatie tot het bestaande sportaanbod voor de doelgroep moeilijk exact te maken. Maar dat ontmoeting door sport het algemene gevoel van welzijn bevordert is geen punt van discussie.

Wel is de betrokkenheid van SE Experience vermeldenswaard. Samenwerking op het Vughtse sociale domein tussen sportverenigingen, (zorg) instellingen en een commercieel bedrijf is hier geen alledaags verschijnsel.
De deelname van SE past overigens in de uitgangspunten van het sportakkoord II (2024 – 2026) waarin wordt gemeld dat men de doelstelling wil bereiken door uiteenlopende aanbieders te mobiliseren "zodat zij de ambities uit het sportakkoord werkelijkheid gaan maken". Brancheorganisaties en ondernemers in de sport worden daarbij nadrukkelijk genoemd.

10. Begroting:

Het ligt in de bedoeling het project gedurende een periode van twee jaar uit te voeren, met een frequentie van 40 weken per jaar. Na een jaar volgt evaluatie en kan het project het tweede jaar ingaan. De jaarlijkse begroting ziet er als volgt uit:

Begroting:

Coordinatie sportactiviteiten (cf. fiscaal vrije vrijwilligersbijdrage)	**1.260,--**
Coordinatie activiteiten wijkpunt (thema bijeenkomsten, clinics)	**840,--**
Aanschaf en afschrijving sportmaterialen	**850,--**
Vervoer materiaal naar externe lokaties	**250,--**
kosten PR, flyers, vergaderkosten	**300,--**
Kosten Helvoirthuis	**PM**
onvoorzien (10%)	**350,--**
Totaal	**3.850,--**

Vught, 6 mei 2024.
RV/

Bijlage 1
Wat voor effect heeft tafeltennis op je gezondheid?

Op basis van Japans wetenschappelijk onderzoek zet de Amerikaanse Sport and Art Educational foundation tafeltennis in om patienten met een vorm van dementie te helpen. Uit die praktijk is gebleken dat patienten die tafeltennisen zich vaak dingen goed kunnen herinneren over hun sportmomenten.

Tafeltennissen is fysiek niet alleen goed, er zijn nog meer voordelen aan verbonden en wel:

Conditie en reflexen
We weten allemaal wel dat tafeltennis (net zoals veel andere sporten) goed is voor je conditie en reflexen. Ook het evenwicht wordt een stuk verbeterd als men regelmatig tafeltennist, men moet namelijk snel van richting kunnen veranderen tijdens de uitoefening van de sport.

Dé sport voor blessuregevoelige personen
Tafeltennis staat bekend als een sport met een laag risico op blessures. Hierdoor is de sport voor zowel jong als oud goed te beoefenen. Er bestaat zelfs een EK tafeltennis voor veteranen.

De beste sport voor je hersenen
Tafeltennis is een goede sport voor de hersenen. Het activeert namelijk gelijktijdig verschillende gebieden van de hersenen terwijl je aan het tafeltennissen bent. Uit de praktijk is gebleken dat patiënten die tafeltennissen zich vaak dingen goed kunnen herinneren van die sportmomenten. Overigens heeft Eric Scherder (zowel hoogleraar neuropsychologie als hoogleraar bewegingswetenschappen) hier uitgebreid onderzoek naar gedaan.

En verder:
Tafeltennis is ook erg goed voor de reflexen, oog- handcoördinatie en het trainen van je onder- en bovenlichaam.

Sociale interactie
Belangrijk voor je gezondheid en in een wereld vol met technologie is tafeltennis de juiste sport om even te ontspannen. Samen sporten biedt het de mogelijkheid om nieuwe mensen te ontmoeten en vriendschappen te ontwikkelen. Door samen te sporten kunnen gevoelens van eenzaamheid verminderen en sociale vaardigheden verbeteren. Al met al kan het een goede manier zijn om zowel lichaam als geest te verbeteren.